

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Közzetési Árak:
Egyben negyedévre . . . 3 korona.
Égészévre 12 " "
Vidéken: negyedévre . . . 5 " "
Égészévre 20 " "

László József
laptulajdonos.

Szentmiklósi József
felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Csapó-utca 9 sz. — Telefon: 275
Kéziratok nem adatkak vissza.

Goluchovszki Rómában.

Debreczen, július 25.

Külgyminiszterünk, Goluchovszki gróf, augusztus végén, vagy szeptember elején Rómába megy. Ovatos diplomata ő s tartózkodik a nyílt bevallástól, hogy a benső szövetséges állam királyánál akar tisztelegni s külgyminiszterével akar tanácskozni, hanem ürügygel él: hogy a turini iparművészeti kiállítás érdeklő első sorban s ez az alkalom teszi kötelességévé, hogy a hivatalos Olaszországgal érintkezésbe lépjen.

Erre az ürügyre, diplomáciai szempontból, bizonyosan szükség volt, hogy megmutathassuk a világnak, milyen az az indítmány, mely a hármasszövetségben s főképen köztünk és Olaszország közt lakozik.

Különös helyzetünk van nekünk olasz szövetségünkkel.

A kölesönös érdek hozta közel egymáshoz a két országot s a védő és támadó szövetséget hozott létre köztük.

De az érzelmi momentumok az összetartás első pillanatától fogva a bizalmatlanság elemeit csöpögtet-

ték a tiszta borba, melyet egymás poharába önteniök kellett volna. Ez az érzelmi momentum a két állam uralkodó házának hagyományából fakadt, de a kölesönös lojalitást soha nem érintette.

Következett a hármasszövetség első és második megújításának ideje. Olaszországban mind a két alkalommal nagy harczi lárma támadt s az ellenzék zajjal agitált a szövetség megújítása ellen — nyilván taktikából — hogy Olaszország minél előbb jusson a szövetség előnyeihez. Sikerült is 1892-ben megszereznie Olaszország számára a borvám-klauzolát, melyet most már mi nem irunk alá semmi áron. A második megújítás is megtörtént, de most már nem az olasz ellenzék lármaja közben, hanem az európai ellenszövetség gáncsvetései közt. A szegény Olaszország, mely az egyesülés utóférdalmait még alig, hogy leküzdötte, melyet Tunisz elvesztése hajtott a hármasszövetség karjaiba és szembe Franciaországgal; melyet Abesszinia fekete császára földig megalázott Eritrea csataterrein — ez az Olaszország most egyszerűen elsőrangú európai ténye-

zőként áll bámuló szemünk előtt. Franciaország, mely annak idején Tuniszból kinullázta, most barátságos megegyezést köt vele s a nagy Oroszország nem kisebb tüntetéssel jelzi, hogy milyen értéket tulajdonít Olaszország barátságának. Ime, a kettősszövetség, szemben a hármasszövetséggel.

Ki nem látná, hogy Olaszország nagy jelentőségének ez a fölfedezése milyen alkalmoszerű és milyen czélatossággal jár? Minden áron megakarja értetni Olaszországgal, hogy nem sokat kell törődnie szövetségeseivel, mert hatalma és nemzetközi befolyása egyszerre olyan fokra hágott, hogy közvetítő lett a kettős- és hármasszövetség között.

Szóval övé a döntő szerep Európa nemzetközi viszonyainak jövő alakulásában.

Ez a hizelgés természetesen csak addig tart, a mig sikerül kelően elhidegíteni a viszonyt egyrészt az ünnepezt Olaszország, másrészt Magyarországgal, Ausztria és Németország között. Mihelyt sikerülne elérni ezt az áttetsző czélt, nyomban megszűnnék az udvarlás

A „Szabadság“ tárczája.

Hazai fürdőink.

Irta: R. I.

A magyar fürdők és gyógyhelyek éppen azon állapotban vannak mint a hazai iparunk t. i. küzdeniök kell a külföld versenyével és a magunk indolentiájával. Van bár elég oly iparczikunk a mely itthon készült és jobb a külföldinél és mégis alig tud megküzdeni az idegen versenyyel, mert azt már ismerjük és megszoktuk, míg a hazai csaknem ismeretlen marad.

Támogatásra szorul ugy a hazai ipar, mint a hazai fürdőink s midkettő megérdemli azt, mert nagy nemzetgazdasági érdekeket képviselnek.

Most midőn ezen ajkon sürgőssé vált a kérdés, holtöltsük a nyarat a körülményekhez képest, más más a felelet. Ha csak arról van szó, hogy a nagyobb városok büzhödt, förtelmes levegőjéből, kiálhatatlanságig fokozódó hősből és porból meneküljünk, bárhová de csak a szabadba a zöldre akár egy faluba megyünk is mindenütt jól érezzük magun-

kat, azonban igen sokan vannak kiknél a kérdés voltaképpen az, még fürdőbe menjünk ezen kérdés sok család s egyönt érdekel nemesak a nagyobb városokban, hanem mindenütt, a hol hosszan tartó bajokban synylődök s nagy betegség után üdülök nehezen várják, hogy mielőbb felkereshessék azon fürdőt, melynek használatától egészségök helyre állítását remélik.

Melyik fürdőbe menjünk? ezen fontos kérdésnek eldöntését, legjobban azon orvosra bizhatjuk, a ki a betegségünket, legjobban ismeri. Azonban oly orvos legyen a fürdő választásánál tanácsadónk, a ki az egyenlő hatású fürdőknel, nem a divatos külföldinek, hanem a hazai fürdőknek adja az előnyt mert elengedhetetlenek tartjuk, szaktéren is a hazafias szellemet, mely mindenek előtt a hazával megbecsülésben kell, hogy megnyilatkozzék.

Az itthon tanuló orvosok hazafias szellemben nevelkednek egyetemeinken, az itthoni kórodák és tanszékek tanárai, főleg a hazai fürdők ismertetik meg tanítványaikkal és ha csak a külföldiek pótolhatók, és pedig ez egy két vizet kivéve minden esetben lehetséges lévén, —

hazai fürdők és ásvány vizeket ajánlanak; azonban a külföldön, leginkább Ausztriában végzett orvos inkább hajol, a külföldi fürdők és ásványvizek felé, pedig ezt igen helytelenül és igazságtalanul teszi, a mennyiben az újabb chemiai vizsgálatok s főképen az összehasonlító elemelések kimutatják, hogy nem létezik oly ásványvíz csoport, melynek legkiválóbb képviselőjét, nem találunk meg hazánkban is, vagyis a hazai ásványvizek és fürdők összetétele, hatás használhatóság tekintetében a külföldiekkel egnyqualesek, sőt némelyek felül ismulják emezeket. Miért ne helyettesítenék tehát minden esetben, a külföldi vizeket, a hazaiakkal, mikor ezek csakugyan érdemesek a megbecsülésre? A divatos külföldiért rajongók, azt vetik szemére a hazai fürdőknek, hogy daczára nem ép olcsó áraknak nélkülözni kénytelenek, sok olyan dolgot s kényelmet, a mit külföldi a fürdőkben megtalálnak, így a betegeknek hiányoznak gyakran, magyar fürdőkben a szükséges nyugalom, a kellő berendezés és a modern bálneó technikai eszközök.

Ezeu panaszokra ismételtén azt felelhetjük, hogy ezeknek legtöbbnyire nincs alapjuk mamár, midőn a legtöbb

és ünneplés s a megfelelő támasz nélkül maradó Itália mostan tőlakódó jó barátai érdekeinek a játéklabdájává süllyedne.

Nem valószínű, hogy Olaszország vezető államférfiai belemenjenek ebbe a csapdába s felüljenek a hármasszövetség megingatására régóta folyó erőlködés ez újabb formájának.

A szövetségbontók ezéja ugyanaz, mint az előtt volt: zavart, félreértést akarnak kelteni a szövetségesek között.

Azelőtt azt hirdették, hogy a hármasszövetség tönkreteszi Olaszországot.

Most azt hirdetik, hogy ez a tönkretett Olaszország a hármasszövetség árnyékában döntőhatalommal fejlődött.

Colushovszki gróf, ha az őszszel Rómába ellátogat, a mostaninál bizonyára tisztultabb nézetekkel találkozhat a Monte Citorio tájékán. S ha ürügy nélkül megy, annál jobb lesz, a szövetségesekhez illő bizalomnak jobban megfelelő.

Az új piaczi rendtartás.

A városi tanács — a főkapitánysághoz.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, július 25.

Debreczen város új piaczi rendtartása és szabályzata lényegesen megváltoztatja az állapotokat. Az új rend értelmében tegnapelőtt küldte legelső megkeresését a városi tanács Végh Gyula h. főkapitányhoz: felhíván a rendőrséget, hogy a pérecsori árusokat már a tegnapi napon utasítsa a Simonffy-utcai piacra.

magyar fürdőben is egészen jól és kényelmesen lehet élni, a fürdő berendezések is napról napra tökéletesbülnek, haladnak úgy, hogy fürdőink e tekintetben sok külföldi fürdővel felvehetik a versenyt.

Ne legyünk tehát az uralkodó divat bolondjai, és főképp fürdők megválasztásánál, nem csak hazafiságból adjunk a hazainak előnyt, hanem mivel gyógyhatásra nézve is, a legtöbb külföldivel kiállják a versenyt, sőt ezeket fölül is mulják s így a pártolásra s megbecsülésre nagyon is érdemesek, mert nem létezik oly betegség, mely ellen a megfelelő hazai gyógyfürdő ne használhatna ép oly sikerrel, mint az azonos külföldi fürdő. Ennélfogva, ha valamelyik külföldön tanult, vagy hazafiatlan orvos, külföldi fürdőt ajánlana magyar érzelmi embernek, úgy ez kérdezze meg a hasonló összetételű s hatásu magyar fürdőt, bármely hazafias orvostól s az ettől nyert információ alapján induljon utnak.

Igy például, ha valaki köszvényben, ischiasban idült lábfájásban szenved, s neki Ahent, Gasthant, Badent ajánlják, az bátran elmehet a póstyéni hévvizekhez a hol bizony gyógyulást talál, a mit igazolnak, ama külföldi fejedelmi vendégek, akik Pöstyénnek köszönhetik gyógyulásukat, a mit sajátkezü emléksoraik-

Ez a rendelkezés azonban sokkal később lett kézbesítve a bűnügyi-osztály vezetőjénél, semhogy kivitele, illetve végrehajtása akadályokba ne ütközött volna. Így hát a piacz-utczai árusok rendes helyükön maradtak még tegnap, ott lesznek ma is, de az ősi kofa-sor fölött a valóságban mégis megkondult a halálharang.

A pérecsori árusait díszes vassátrak várják az új piaczon. A kimutatások bizonyossága szerint *harmincznégy* vassátor áll az eladók rendelkezésére, különböző bérösszegekért. A legdrágább sátor évi bére 140, a legjutányosabbé 80 korona. A vassátrakon kívül *hetvenkét* kirakóhely van az új piaczon, a melyek közül *huszonnégynek* 30 korona az évi bére: *negyvennyolcz* pedig 20 korona haszonélvezeti díjjért váltható meg.

A tegnapi elmaradt átköltözéskés valószínűleg csak a jövő hét végén történhetik meg, mert a tanácsi megkeresés sokkal később érkezett a főkapitánysághoz, semhogy a szükségelt előzetes intézkedések megtételére elegendő ideje lett volna a végzés keresztülvitelével megbízott rendészeti hatóságnak. Hogy úgy is sok nehézségbe fog ütközni, az előre látható. A vidékiek megszokták már évtizedek során a mai elárutató helyet, a mint megszokták a helybeli árusok s maga a vevőközönség is. Mindezeket most új helyre utalni, olyan munka — a mely előreláthatólag heteket fog igénybe venni, mert a vidékről igen sokan vannak olyanok, a kik nem jönnek mindennap, legfeljebb egyszer egy héten, vagy még ritkább időközökben. Ezekkel újra és újra meg fog gyűlni a hatóság baja és bizony hosszú idő, sok türelem kell hozzá, míg az

kal, oly szépen le is irtak, a fürdő nagy érdekű könyvében. Így Ferdinánd a toscanai nagy herczeg, Paulina Würtembergi herczegné, továbbá a bolgár fejedelem. Mily jellemzően hangzanak Gromon Dezső a honvédelmi miniszteriuma daliás tükára, a póstyéni vendég könyvben ide, következő sorai: „Mankóval jöttem irt tánczolva megyek el.”

Bizony el is dobja itt mindenki a botot a mankót, mert a ki idejön és a Pöstyéni iszapot használja, az megszabadul reomájától, köszvényétől és zsábjától, sokkal hamarabb, mintha nagyhangzú külföldi iszap fürdőt használta volna.

A magyar fürdők örökös gravamenje a drágaság is itt relativ, a mennyibe a kényesebb igényű vendég, persze többet kell, hogy fizessen, de az árákkal arányban, meg is van minden kényelme kitűnő kosztja, míg azok kik kevesebbel beérik, olesó és jó penziót kapnak.

Szórakozásokban sines hiány, van zene, biliard, law-tennis pálya, olvasó terem a világ minden nyelvű lapjaival. Továbbá csinos könyvtár, végül főszalonban állandó színház és hetenként társas összejövetelek, táncmulatság is szó rakoztatják a Pöstyéni vendégeket.

eladó és vevőközönség teljesen hozzászokik az új rendhez.

Hogy a felosztott piacz jobb és ezélszerűbb helyet kap-e az új beosztással — erről igen természetes, korailenne már most beszélni. A jövő fogja megmutatni, a gyakorlati használat fogja tanusítani: hogy ezélszerűbb-e, előnyösebb-e, mint a régi, megszokott rend volt?!

Debreczeni sertéskereskedők sérelme.

A ker. és iparkamara fölterjesztése a kereskedelemügyi kormányhoz.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, július 25.

Debreczen város jelentékeny sertéskereskedelmének érdekelt képviselői nemrégiben megjelentek a kereskedelmi és ipar kamaránál s arra kérték fel, hogy a sertéskereskedelem jövője érdekében és ezen jövőt nézetük szerint fenyegető veszedelem ellen sürgős feliratot intézzen a kereskedelemügyi miniszterhez.

Elpanaszolják, hogy Ausztriával szemben jelenleg érvényben álló állatforgalmi egyezmény azon rendelkezése, mely szerint állatbetegség esetén a szomszédos községek, illetve határos községi kerületek zárlata rendeltek el, a gyakorlatban mily előre nem látott visszahelyzeteket teremt s a sertéskereskedelmnek mily nagy károkat okoz.

Például ezen egyezmény értelmében az óriás határral bíró Debreczen e határral érintkező bármely község állatbetegsége esetén zárlat alá kerül, minek következtében az állatforgalomból majdnem állandóan ki van zárva.

Még nagyobb baj azonban, hogy az osztrák hatóságok önkényes eljárása és önző törvénytárgyazata sokkal több megszorításnak van a sertéskereskedelem kitéve, mint amennyit az állatforgalmi egyezmény meg nem engedne.

Példa gyanánt két esetet hoznak fel, mely a legközelebbi multban történt. Jóllehet minden kocsiakomány sertésre külön-külön fuvarlevelet állítanak ki, mégis megtörtént, hogy az egyik kocsiakományban utközben előfordult gyanus betegség folytán nemesak azon kocsiakományt, hanem midhármát visszautasították és visszaküldték.

Ugyancsak megtörtént, hogy Bécsbe szállított sertésállományban, amely állomány már két hétig vesztegelt Bécsben, két hét mulva egy betegség állt elő. Emiatt, jóllehet az egészségi igazolványok érvénye 8 nap, az eltelt két hét után Debreczent elzárták, ami teljességgel abszurd intézkedés és ezáltal biztositása a különben is sok nehézséggel küzdő helyi sertéskereskedelemnek.

Az ausztriai batóságok illetén eljárása s a zárlati körzeteknek és zárlati időnek kiterjesztésére irányuló folytonos mesterkedése azt látszik igazolni, hogy ez az eljárás nem állategészségvédelemből, hanem önző gazdasági és politikai ezélből történik.

Ily körülmények között midőn sertéskereskedőink hírlapi közlésekből arról értesültek, hogy a gazdasági egyezkedések folyamán a magyar kir. kormány előzékenyen fogadta az osztrák kormánynak az állatforgalmi egyezményről vonatkozó azon óhaját, melyszerint az állatforgalmi illetve zárlati körzetek jövőben

kiterjedtebb területekre fognak megállapodni, joggal megrémült, mert már a mai egyezmény alapján folyó eljárás is annyi nehézségeket vet a serséskereskedelem utjába, hogy az országnak e nagyfonságú gazdasági foglalkozása a legbizonytalanabb körülmények között s a legkockázatosabb módon folytatható.

Ez a félelem tömörítette össze sertéskereskedőinket ennek hatása alatt folyamodtak a kamara közbenjárásához.

Meg vannak győződve, hogy az átlatforgalmi egyezkedésnél Ausztria méltányos kedvezményekre rávehető volna, ha ellen engedmény gyanánt a 120 kilón alul levő sertéseknek Ausztriában való kivitelek kérdésében a magyar kormány hasonló engedékenységet tanúsítana.

És ezt — kereskedőink nézete szerint — a magas kormány annál inkább megtehetné, mert sovány és fiatal sertéseink kivitele nem képez oly jelentős közgazdasági érdeket, mint a hizlalt sertéseké.

Az e tekintetben teendő engedményünk ellen értékeül azt óhajtanák kikötni, hogy sertésállományok nemesak vágóhidakra és sinósszekötéssel bíró hely-elkülönítményekre, hanem szabad forgalommal bárhova legyenek irányíthatók.

A kamara ez ügyben intézett felterjesztésében, hangsúlyozta, hogy kiváló gondjai közé sorolja a magyar sertéskereskedelem annyira jelentős kérdésének kedvező megoldását és létfeltételei biztosítását és meg van arról is győződve, hogy az a félelem, mely sertéskereskedőinket egy ellenőrizhetlen hitelű hírlapi közlemény alapján meglepte, talán tárgytalan is, — mégis kötelességében állónak találta a kamara, hogy a kereskedelemügyi minisztert az érdekelték ezen indokolt üzleti érzékenységére figyelmeztesse s hogy a miniszternek jóindulatu gondoskodásába a sertéskereskedelem e kívánságait és panaszait beajánlja.

A kamara e tárgyban fölterjesztése Szabó Kálmán elnök és Szávay Gyula titkár aláírásával ma lett megküldve a kereskedelmi kormánynak.

A főváros titkaiból.

Megörült házmester.

S a j á t t u d ó s í t ó n k t ó l.

Budapest, július 25.

A főváros slandriánságairól köteteket lehetne írni. A mikor közigazgatási bajokról van szó, mindjárt a jámbor vidéket szidják az olvasók és a t. adózó polgárok, holott a fővárosra már régen ráférne a kormánybiztos, a ki egy kis rendet csinálna és kiszabadítaná a polgárságot a klikkek uralma alól.

A mikor ezt írjuk, számos kirívó példa lebeg előttünk, a melyeket időről-időre tollunkra veszünk. Most egy eklátáns eset jó kapóra nekünk.

A Terézvárosban levő Lovag-utca 10. száma alatti ház lakói már hetek óta rémületben vannak. A földszintes házban többnyire szegény lakók, iparosok és munkások laknak, a házmesterök pedig közveszélyes örült. A lakók fűhőzfához mentek panasza, de sehol orvoslást nem kaptak és senki sem sietett megmentésükre.

A ház tulajdonosa meghalt és az örökösök szanaszét laknak és maguk is perlekődnek az örökség felett. A lakók tehát teljesen magukra vannak hagyatva.

Keddről szerdára virradó éjjel aztán betelt a keserű pohár.

A házmesteren kitört teljes erővel az örület, tombolni kezdett és valósággal életveszedelem állott be a kis lovagutcai házban. *Késekkal dobálózott*, — majd *égő lámpával* rohant ki az udvarra és ha ki nem ütik a kezéből a lámpát, felgyújtja a házat.

A lakók nem mertek hozzá közeledni, mert mindenkit agyonütéssel fenyegetett. A felesége nagy nehezen betuszkolta a szobába. de egész éjjel olyan ordítást vitt véghez, hogy senki a házban be nem hunyhatta a szemét. Végre is a rendőrséghez mentek s ott — ne nevensenek kérem — azt a tanácsot kapták, hogy fogják le a lakók és közzék meg a házmestert, — ha bolond; egyébként pedig nem tartozik hozzájuk az ügy, hanem az előljáráshoz.

Az előljárásnál nem lévén senki, nem is intézkedhetett senki.

Másnap az összes lakók kiköltözködési engedélyt kértek vagy a házmester elvitelét.

Az elsőre azt felelték, tegyenek tetszésök szerint a saját rizikójukra, a mit akarnak, a mi pedig a házmestert illeti, — az külön hatósági eljárás alá esik.

Azóta, vigan folyik a hatósági eljárás és a lakók remegve járkálnak és tekintenek lopva a házmesteri lak felé hogy mikor tör ki onnan egy örült és hogyan védekezzenek, ha majd rájuk rohan.

Ez csak egy eset hamarjába, de majd következik több.

Olvasókörök és gazdakörök a pozsonyi gazdakongresszuson.

Debreczen, július 25.

A pozsonyi mezőgazdasági országos kiállításal kapcsolatban több fontos és időszerű kérdéssel foglalkozó nagyszabású gazdakongresszust rendez Pozsonyban szeptember hó első felében a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége és a Magyar Gazdaközönység.

Ezen országos kongresszus tárgyai között, a kivándorlás, a gabonaértékesítő szövetkezetek s a fedezetlen határidő üzlet mellett a legfontosabb a kisgazdák és földmivelők szervezkedése, érdekeik előmozdítása, gazdasági ismereteik fejlesztése s anyagi helyzetük javítása.

Miután a falusi olvasókörök, gazdakörök és más egyesületek ezen czélok elérése miatt alakultak, a Magyar Gazdaszövetség ez uton szölli a fel őket a pozsonyi kongresszuson, illetve a kisgazdák és földmivelők helyzetének javítására irányuló munkálatokban való részvételre.

A falusi olvasókörök és gazdakörök mindaddig nem lesznek képesek nagyobb arányú tevékenység kifejtésére, míg egyöntetű működést nem folytatnak s a míg nem egyesítik erőiket ezen legfontosabb kérdések megoldása érdekében, melyek

a kisgazdák és földmivelők helyzete javulásának tulajdonképen forrásait képezik.

Kivánatos tehát, hogy azon falusi olvasókörök, egyesületek és szövetkezetek, melyek tagjai nagyrészt földmivelők, továbbá a gazdakörök, elfogadják a Magyar Gazdaszövetség által feléjük nyújtott segítő kezet s tömörüljenek mindannyian a Magyar Gazdaszövetség kötelékébe, mint a kisgazdák és földmivelők érdekeit gondozó országos központba.

A Magyar Gazdaszövetség kötelékébe való felvétel és a pozsonyi gazdakongresszuson való részvétel végett jelentkezhetni lehet augusztus hó 15-ig a Magyar Gazdaszövetség titkári hivatalánál (Budapest, Baross-utca 10. sz.)

A falusi olvasókörök, egyesületek, gazdakörök és szövetkezetek felvételnek a Magyar Gazdaszövetség tagjai közzé, a nélkül, hogy jelenlegi szervezetüket megváltoztatni volnának kénytelenek.

A Magyar Gazdaszövetség csakis a hazafias szellemben s a föld munkásainak érdekében való czéltudatos működést óhajtja. A pozsonyi kongresszusra való utazás vasúti, elszállásolási és ellátási kedvezményekkel lesz megkönnyítve.

UJDONSÁGOK.

H.-Böszörmény új tisztviselői.

A tisztujtás eredménye.

H.-Böszörmény város törvényhatósági bizottsága tegnap tartotta tisztujtói közgyűlését Rásó Gyula kir. tanácsos, alispán elnökle alatt a városháza tanácstermében. A böszörményi tisztujtás általában minden vonalon meglegedéssel végződött. bár óriási pártküzdelmek előzték meg a választásokat, — melyek után természetesen nem maradt el az az elkerülhetetlen keserűség, mely a kedélyeket még most is izgatja.

A tisztujtásról szóló tudósításunk egyébként a következő:

Rásó Gyula kir. tanácsos, alispán reggel nyolcz órakor nyitotta meg a közgyűlést, melyen 192 városi képviselő jelent meg. A kedélyek a végletekig izgatottak voltak. Elsőnek a polgármesteri széket töltötték be. A szabadelvűpárt jelöltje Somossy Béla, az eddigi polgármester, a függetlenségiék jelöltje pedig Kálmán Lajos ügyvéd volt. A szabadelvűpárt itt fényes diadalt aratott, amennyiben egyhangú felkiáltással választották meg Somossy Bélát.

A tiszti főügyési állásra dr. U. Szabó Lajost, a függetlenségi-párt pedig Nötlinger Ármint jelölte. U. Szabó Lajos drt. 21 szótöbbséggel választotta meg a közgyűlés Nötlinger ellen.

Az adóügyi tanácsnoki állásra a szabadelvűpárt Pápay Károly adópénztárnokot, a függetlenségi-párt pedig az eddigi tanácsnokot: Kovács Mártont jelölte. Itt ismét a szabadelvűpárt jelöltje győzött.

A számvevői állásnál szintén szép győzelmet aratott a szabadelvűpárt, Bácsy Péter jelöltjével. Az ellenfele Kelemen Gábor, az eddigi számvevő és Kö-

vér Rezső volt. Bácsy Pétert viszonylagos szótöbbséggel választották meg, bár Kelemen, a függetlenségi-párt jelöltje mindenképpen elismerése szerint méltán megérdemelte volna ismét a bizalmat. Ő is a pártok küzdelmének lett áldozata, nem pedig a népszerűtlenségnek.

Arvaszéki ülnöknek a szabadelvűpárt Somossy Antalt, a függetlenségi-Győrössi Mórictot jelölte. Az utóbbi 2 szótöbbséggel győzött. Közgyámnak 17 szótöbbséggel Győrössi Imrét választották meg Kővér Ferencz ellen. Adópénztárnok Némethy Lajos, nyilvántartó Fejlesztés Ferencz, adószedő segéd pedig Ignác Bálint lett.

A városi takarékpénztár igazgatójának a szabadelvűpárt az eddigi igazgatót, Szabó Jánost, a függetlenségi-párt Fränk ügyvédet jelölte. Szabót 53 szótöbbséggel választották meg. Takarékpénztári jogtanácsossá a szabadelvűpárt jelöltjét, Paksy Károlyt választották meg 21 szótöbbséggel Sívágó Gábor, az eddigi jogtanácsos ellen, aki a helyi függetlenségi-párt elnöke is.

Közfelkiáltással még két iktatót és egy irnokot választottak meg, mire a gyűlés délután 4 órakor véget ért.

A tűzmentes fakir szerelme.

Mohamed Omár regénye.

A derék Omárt, úgy hiszem — méltóztatnak ismerni. Itt nyelte a lángokat és nyalogatta a tüzes vasat az *Angelotti* „Otthon”-beli mulatójában és estről-estre lelkes közönség tapsolt a tűzmentes fakir mutatványainak. Tőlünk Nagyváradra távozott s a szomszédvárosból vesszük a nemes Mohamedről, alábbi értesülésünket:

A derék fakir 22 éves, haja koromfekete és göndör, bőre sötét, arczsontjai merészen kiállók, fogai hófehérek, ajkai duzzadtak. A mikor ilyen külsővel a *Ganges* partján a világra jött a rokonszenves alligátorok nem sejtették, a pálmaleveleken ficzánkoló kis Mohamedről, hogy szívét egykor olyan kis lány ejti törbe, akinek bölcsőjét a Duna partján, Hungária fővárosának ötödik kerületében ringatták. Pedig így történt. Mohamed Omárt, a dicső a nagy Allah csodás tehetséggel áldotta meg: tűzmentes fakir lett, a kinek testét sem megsebezni, sem megégetni nem lehet. Ezzel a kétségbe vonható áldással Omár az őshazából Európába jött s itt fehér asztalok előtt ejti bámulatba a pezsgőző és spricerező fehér hölgyeket és urakat.

Budapestén azután beteljesedett rajta, mi a sors könyvében írva volt. Belszeretett egy lipótvárosi kis leányba, a ki megajándékozta viszont szerelmével és egy barna bőrű kis leánykával, kinek neve Gül Bajera (fehér rózsza.) A szerelmes leány hüen követi ezóta vándor utjában fekete férjét, a ki keleti tudományával tovább járja a vén Európát. Ha véletlenül mégis megsebezne magát vagy a forró láng s a vas mégis megégetné a fakir testét, amit a rajta látható nyomok nem zárják ki, a szerelmes leány csókja s ölelése gyógyítja meg.

Mohamed Omár s a budapesti lány felesége tegnap Debreczenből Nagyváradra érkezett, hogy a Fekete Sas szálló deszkáin is bemutassa mutatványait. Este

már fellépett a keleti művész s ugyancsak merészen játszott az éles karddal, a tüzes vassal s a fáklya lángjával. A szerelmes asszonyka a szálló udvari ablakából nézte végig a vakmerő mutatványt s talán már századszor látja, még is mindannyiszor felszisszen, ha férje a tüzes vasba harap, vagy ha az éles kardot a teste ellen emeli.

A mutatvány után felzug a tetszés moraja, amibe belevegyül a feleség aggodalmas sóhaja s mikor vége van a hajmeresztő mutatványnak, a fakir felesége futva siet férje elé s aggódva kérdi tőle németül:

— Nem történt semmi bajod?

Amire mosolyogva válaszol a fakir:

— Semmi, semmi.

De van eset, amikor gyógyítani kell az asszonynak a férje sebeit, ilyenkor a fakir szerint a leghathatósabb medicina az asszony csókja.

Igy él, így járja be a világot a szerelmes pár, a kit a sors a világ különböző részéről hozott össze. A tüztől, az éles kardtól félti szüntelen férjét az asszony, a férj pedig szivesebben vágja égeti inkább a testét, mint álomba merül s a publikum esodájára jár. Ilyenkor borzasztó álmái vannak a férjnek: azt álmodja, hogy az asszony megeseálja egy fehér emberrel.

Pedig nem igaz, ott legyezgeti őt az üveges ág mellett s nem mozdul el mellőle száz fehér emberért sem . . .

Az ev. ref. püspökség ügye.

A tervezettség czáfolata.

Megirtuk ezen a czimen a *békésbányai* református egyházmegye kettéosztására és a tiszáninneri kerületből kiszakítandó új püspökségre vonatkozó terveket. Ma a legilletékesebb helyről vett információk alapján kénytelenek vagyunk ezeket a szétszórt és nagy horderejű terveket immár harmad izben valódi értékükre leszállítani.

Ezek a kérdések ugyanis még annyira a jövő kérdései, hogy maguk a reformátusok meg sem említik hivatalos lapjaikban. A tervezettség eredete a nemrégiben elhunyt Szabó János esperes halálával, illetőleg az új esperes megválasztásával van kapcsolatban.

Ebből az alkalomból kifolyólag merült fel először az a gondolat, hogy a teendőkkal alkalmazott esperes munkájának megkönnyítésére alesperest kellene választani.

Mint hogy azonban erre sem az autonómiai szervezetben, sem a hagyományban precedens nincs, a népes békési egyházban pendítették meg először a két egyházmegyére való oszlást. A *temesvári* közgyűlés közelebb fog határozni a kérdés felett, de a megoldás valószínűleg az *említett felosztástól eltérő* lesz. Ugyanis a bányai egyházközségek annyira szét vannak szórva és magukban önkormányzatra annyira képtelenek, hogy valószínűleg két részben két nagyobb egyházmegyei székhely hatáskörébe kerülnének.

Igy a temesi és törontáli községek a csongrádi, illetve csanádi, a krassószörénymegyeiek pedig a békési egyház-

megyékhez csatoltatnának. Ilyen megoldás méltányossági szempontból is leginkább valószínű.

Az a kombináció, mely esetleg *Hódmezővásárhely mellett Szegedet venné tervbe megyei székhely gyanánt, teljesen alaptalan.* Hasonlóképpen egyelőre keresztülvihetetlennek látszik a püspöki kerület kettéválasztása is. Ez különben is jogi akadályokba ütközik. — Hogy egyebet ne említsünk, a *debreczeni teológiai főiskolát nem lehetne két részre osztani*, tehát külön bizottságot kellene választani a közös ügyek kezelésére.

Ez pedig viszont a fennálló törvények mellett lehetetlen. Tagadhatatlan azonban, hogy a két tervezett egyházmegye megalakulása által sokkal több egyházi tisztviselő nyerne foglalkozást, az egyházi ügyek iránti érdeklődés fokozódna és a törvényszerűen megállapított állami díjazás is emelkednék.

* **A szabadságszobor leleplezése.** A szabadságszobor leleplezési ünnepélyt rendező szobor-bizottság ma délután 4 órakor gyűlést tart Komlóssy Arthur elnöke alatt. A gyűlés tárgyát első sorban a küldöttség jelentése képezi az érekszobor átvételéről és szemléről, — másod sorban kerül az augusztus második ünnepély dolgában beérkezett néhány jelentés és határozatok, továbbá folyó ügyek kerülnek napirendre. Tóth András, a szobor készítője már felutazott Budapestre, ahol Hirman Ferencz éreztől a szobrot átveszi és becsomagolva ma adja fel gyorsárúként. Itt említtük meg, hogy a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének helyi választmányja is kisorsut helyez a szoborra.

* **A nagyváradai kamara és a debreczeni kongresszus.** A mint már több ízben jeleztük is, az ország kereskedelmi és iparkamarái szeptemberben Debreczenben gyűlnek össze értekezletre. Erre vonatkozólag a *kassai* kamara azt a sürgős proppozíciót tette, hogy a *debreczeni* országos kamarai kongresszus egyedül az *önálló vámterület ügyét tűzze ki* az első nap tárgysorozatára, hogy így jelentős állásfoglalásával hasson a közvéleményre s most folyó alkudozásaira a magyar és osztrák kormányoknak Szávay Gyula a *debreczeni* kamara titkára a *kassai* indítványára nézve kikérte a *nagyváradai* kamara véleményét is. Sarkady Lajos dr. a *nagyváradai* kamara titkára válaszolt a megkeresésre s *válaszában nem pártolja a kassai indítványt.* Utal arra, hogy ezt egyszerűen az osztrák példa követésének vennék, de különben is megnyilatkoztak e kérdésben a kamarák s az egészen amolyan *ráduplázás* zei volna. Azt azonban elfogadhatónak és helyesnek tartja, hogy a kamarai kongresszus tárgysorozatának első pontja az *önálló vámterület* legyen. E mellett aztán tárgyalja le az értekezlet a többi kitűzött tárgyat is, melyek között nem egy vitális érdekű van s elhalasztásuk káros volna. A *nagyváradai* kamarától egyébként Huzella Gyula, a kamara elnöke egy nagy fontosságú és érdekességű fölolvasással Sarkady Lajos dr. titkár egy terjedelmes és beható jelentéssel és

a nagy ipar fejlesztéséről szóló előadás-sal szerepel a debreczenben tartandó országos értekezlet eddig megállapított programján.

* **Teljes tanácsülés.** Ma délelőtt teljes tanácsülés lesz a városházán *Simonffy* Imre kir. tanácsos, polgármester elnöke alatt. A teljes tanácsülésen az aug. hó 7-én tartandó közgyűlés tárgyát készítik elő.

* **Az új vasúti miniszterium.** Egy könnyomatós híresztelése kapcsán mi is fel-
említettük azt a legalább is korai híresztelést, mely egy új — *vasúti miniszterium* felállításáról szól. E hírrel együtt látott napvilágot az a másik is, hogy *Debreczenből* elmegy az üzletvezetőség és helyettünk *Miskolc*z kap vasutigazgatóságot. A jog- és pénzügyi-bizottság úgy látszik, erősen a lelkén viseli a város érdekeit és ép ezért, annyira megdöbben a nyári szenzáció hírére, hogy a tanácshoz fordul: akadályozza meg valahogy a fenyegető veszedelmet és mellőztetést. Főlölegesnek tartjuk bővebben fejtegetni, de ez a megdöbbenés indokolatlan, mert a *vasúti miniszteriummal* foglalkozott ugyan egy *minisztertanács*, de koránt sincs a dolog olyan előrehaladott stádiumban, — hogy *Debreczennek* máris akeziába kellene lépnie. Főlöleges ez már azért is, mert az esetleg föllátható vidéki igazgatóságok székhelyei kérdésében sincs ez ideig döntés.

* **Tankötelesek összeírása.** A központi járás területén kezdetét vette a tankötelesek összeírása. Több község már be is terjesztette a szolgabíróshoz az összeírt tankötelesek névsorát tartalmazó kimutatást.

* **A vármegyei kezelő személyzet mozgalmá.** *Hajdúvármegye* kezelő és segéd-személyzetéhez terjedelmes felhívás érkezett tegnap. *Maros-Tordáról* küldték a vármegyei tisztviselők s felhívják *debreczeni* kartársaikat, hogy sanyaru helyzetük javítására országos mozgalmat indítsanak. Indítványozzák, hogy tartsanak gyűléseket és rendezzenek *Budapest*en országos kongresszust, melyen a belügy-miniszterhez intézendő memorandumot szerkesztenének. Hogy mozgalmukat minél általánosabbá tegyék, felkérlik támogatásra a magyarországi sajtót. Határozati javaslatot tesznek az iránt is, hogy minden tisztviselő fizessen elő oly lapra, mely mozgalmukat elősegíti. A felhívást *Pokorny Géza* elnök és *Cs. Nagy Géza* jegyző irták alá.

* **A szövőipartanfolyam segélye.** Több-
izben megemlékeztünk már a jótékony
nőegylet azon nemes irányu vállalkozásáról, hogy *Debreczenben* szövőipartanfolyamot létesített. A szép vállalat, mind inkább virágzik és ebben nagy érdeme lesz a kereskedelmi miniszternek, ki — mint illetékes helyről értesülünk, — me-
leg támogatásába fogadta a sokakat meg-
élhetéshez juttató ügyet. Nemesak a nő-
egylet által kért évi segélyt utalja ki,
hanem gondoskodott arról is, hogy a
szövőipar-tanfolyam részére tíz darab *Ja-
quard-féle* szövőszék küldessék.

Eltűnt ifju. *Zöldág József* mármaros-
szigeti illetőségi ifju, ki *Sárospatakon*
tanult az állami tanítóképzőben, a nagy
szünetében utnak indult, hogy bejárja
Magyarország egyes vidékeit. Utazása
közben *Debreczenbe* is elérkezett, de
hogyan innen merre vitte utja, nem tudni

róla. Az utazó ifju azóta eltűnt s telje-
sen nyomaveszett. Aggódó szülei most
országosan köröztetik.

* **Hajdúvármegye a siketnémákért.** A
Debreczenben felállítandó siketnéma-in-
tézet javára vármegyeszerte megindult a
gyűjtés. Az alispáni hivatalhoz ujonnan
Egyek község 45, *B.-Ujváros* 25 és
H.-Sámson 10 koronát küldött az ember-
baráti intézet részére.

* **Elfogott javasasszonyok.** Rohamos
léptekkel haladunk elő a műveltségben,
hanem azért csak nem akar kipusztulni
az ostoba babona, melynek terjesztésé-
ben különösen a cigányasszonyok se-
rénykednek. Még mindig akadnak hisz-
keny lelkek, kik a kártyavetésből akar-
ják jövőbeli jó vagy rossz sorsukat.
A rendőrség tegnap egy ilyen jósló ban-
dát tartóztatott le. *Rostás Mari*, *Lakatos*
Fáni és *Kolompár Róza* cigányasszonyok a dohánygyári leányokra vetették
ki hálójukat s hazug ámitásokkal pénzt
ruhát csaltak ki tőlük. — A füstöképü
kártyavető ellen a rendőrség megindí-
totta a vizsgálatot.

* **Halálozások.** Tegnap a következő
haláleseteket jelentették be az anya-
könyvi hivatalban: *Miklós Béla* róm.
kath. 10 hónapos; *Fényold József* izr.
18 éves; özv. *Kiss Bálintné* ev. ref. 84
éves; *Lampenfeld Klára* izr. 6 hónapos.

* **Napibiztosok a tisztviselők önse-
gélyező egyesületénél.** A debreczeni tiszt-
viselők önszegélyező egyesületében (Gróf
*Dégenfeld*tér 2. szám az emeleten) napi-
biztosok lettek, augusztus hónapban min-
denkor d. u. 5—6 óráig 2-án *Dr. Irinyi*
István, 4-én *Komlóssy Arthur*, 11-én
Konez Elek, 18-án *Kubay Alajos*, 25-én
Márk Endre. Ez alkalmakkal minden-
nemű egyesületi ügyek elintézhetőek s
tagsági jelentkezések elfogadtnak.

* **Magyar föld Amerikában.** Az Ame-
rikában felállítandó *Kossuth-szobor* ta-
lapzata alá napról-napra érkezik magyar
föld *Tóth András* szobrászhoz, kinek
mesteri alkotása fogja hirdetni az új vi-
lágban *Kossuth Lajos* halhatatlan emlé-
két. Tegnap *Konez Ákos* városi levéltár-
nok, tb. tanácsnoktól érkezett föld, mely
a kápolnai csata helyéről került *Debreczenbe*. *Tóth András* ezt is eljuttatja
rendeltetési helyére.

* **Sör-dal.** Nem tudjuk, hogy vajjon a
poézis egy új fellendülő ágát jelenti e hír, vagy
tán a romantika hírének gyászát, annyi azon-
ban bizonyos, hogy a nálunk híressé vált „sör-
dal“-oknak most erős konkurensé támadt a „sör-
dal“-okban. Egyik baranyamegyei lapjárunk, a
Pécsi Napló közli, hogy az ottani sörgyárak pá-
lyázatot hirdetnek egy sör-ódára, a mely lendü-
letes hangon méltatná a habzó árpalé hasznát
és a mely ellensúlyozná a költészetben immár
nagyon elharapódzott sör-dal formáját. A pályá-
díj éppen a tárgyhoz illő, mivel ötven li-
ter sörben van megállapítva. A ki verse-
lési és sörivási készséget érez magában, pá-
lyázhat a fenti lap szerkesztősége utján.

* **A gör. kath. egyház kérelme.** A
görög kath. egyház nevében *Papp János*
lelkész kérvényt adott be a városi ta-
nácshoz, melyben a már folyósított évi
1000 korona segélyhez meg 400 korona
segélyt kér kiutaltatni az iskolaépítésre
felvett kölcsön törlesztése végett. A be-
advánnyal közelebbi ülésében fog a ta-
nács foglalkozni.

* **Névszerinti szavazások.** *Debreczen*
város tulajdonát képező, a *Dégenfeld-*
téri óvoda és *Kovács* laktanya utáni on-
dódi földek elidegenítése feletti névsze-
rinti szavazás másodizbeni megejtése, va-
lamint a *Dóka-féle* föld elidegenítése fe-
letti névszerinti szavazás elsőizbeni meg-
ejtése a jövő hó 7-ik napján tartandó
közgyűlés napirendjére tűzött ki, amely
körülményt a városi tanács ezuttal figyel-
mébe ajánlja a bizottsági tagoknak.

* **Veszett kutya a Nagyerdőn.** A Nagy-
erdőn lakó özvegy *Kiss Lajosné* hűséges
házörző kutyája is megkapta a veszedel-
mes betegséget. A megdühödött állat ösz-
szemarta a baromfiakat, több malacgot.
Szerencse, hogy emberben nem tett kárt.
A veszedelmes kutyát kiirtották.

* **Kitiltott koldus.** Valahol messze
vidéken ringatták bölesőjét a szegény
Ellner Izráelnek. Jobb napokat is látott
hajdan, de a haladó idő megroskaszította
testét, megfosztotta munkabíró erejétől.
Mit csináljon? Elni nem lehet eledel nél-
kül. Elindult koldulni a szerencsétlen
ember s utazása közben *Debreczenbe* is
elvetődött, hol nyugodtan hozzálátott a
kolduláshoz. A rendőrség azonban észre-
vette tiltott cselekedetét s letartóztatta.
Ellner Izráel, ki már egyizben ki volt
tiltva *Debreczenből*, ismét kitiltják s el-
toloncsolják illetőségi helyére.

* **Leégett kazal.** *Tisza-Csegén* —
mint levelezőnk értesít, — a kis major
bérőlje, *Glück Vendelnek* kertjében meg-
gyuladt egy kazal széna és porrá égett.
A tűz keletkezésének oka ismeretlen. A
kazal biztosítva volt.

* **Letartóztatott lélekkufár.** Van *Debreczenben* sok elvetemedett teremts, aki
tisztességes munka helyett abból él, hogy
tapasztalatlan, fiatal leányokat csábít a
bűn hálójába. A rendőrség örködése hasz-
talan, mert rendszeren magánháznaknál vi-
rágzik az ilyen bűn. Tegnap mégis hu-
rokra került egyik jómadár *Tóth Józsefné*
személyében. Ez a sivárlelkű némbér
Schwimmer Amália nevű rossz utra té-
vedt leánynyal házalt. A már többször
büntetett lélekkufárt a festett arczu leány-
nyal együtt letartóztatták.

* **Gyilkos asszonyok.** Két asszonyt
tartóztatott le tegnapelőtt délután *Béká-*
son a csendőrség. *Ludmann Katit* és *Lud-*
mann Annát, a kik megölték *Schuller*
Fáni odavaló özvegyasszonyt. A gyilkos-
ság részleteiről az alábbi tudósítást kap-
tuk: *Ludmann Kati* férjét elesábitotta a
meggyilkolt özvegyasszony s e miatt
azután állandó lett a házastársak között
a czivakodás. A megcsalt asszony min-
denáron bosszút akart állni férje csábi-
tóján, de egyedül nem mert szembezálni
Schuller Fánival s ezért nővérét, *Lud-*
mann Annát kérte fel segítségül. A két
asszony tegnapelőtt a mezőn dolgozott
s mikor haza felé mentek, észrevették,
hogy a csábitó is kint dolgozik a földön.
A két asszony ekkor leült egy buzake-
reszt tövébe s onnan lesték áldozatukat.
Mikor *Schuller Fáni* dolgát végezte, gya-
nutlanul indult el s mikor a buzakeresz-
tek mellett elhaladt, megragadták, lete-
perték és bevonszolták a keresztiek közé,
hol előbb fojtogatták, de mert nem bir-
tak vele, a náluk volt sarlóval kaszabol-
ták, felvágták altestét s átmetszették a
nyakát is. A gyilkosság elkövetése után

néhány kéve búzát dobtak az áldozatra és ott hagyták. A gyilkosságot még az nap megtudták s mindenkitisztában volt vele, hogy ki lehetett a gyilkos. — A rendőrség egyenesen Ludmann Katit vonta kérdőre, a ki minden habozás nélkül vallott. A két asszonyt letartóztatták.

* **Gyujtogató villám.** A *Balmaz-Ujváros*hoz tartozó ujkerti és nagyháti tanyán veszedelmes tüzet okozott a villám. Az ujkerti tanyában *Guttman* és *Anszterlicz* bérlők nagy juhhodályát gyujtotta meg, mely leégett. Szerencsére emberben és állatban nem esett kár. A nagyháti tanyán özv. *Stark István*né sertésólába ütött be, mely szintén porig leégett. — Mind a két épület biztosítva volt.

x **Örvedetes** jelenség, hogy reklámmal silány árut nem lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jó áru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint *tösgyökeres magyar gyáros* ajánlom a legújabb francia módszer szerint készített kitűnő **Pármái ibolyaszappant**, mely a frissen szedett ibolyagyöngéd, kedves illatával bír s egy újabb módszer szerint hozzáadott bőrfinomító s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosdószappan, hogy minden külföldit háttérbe szorít. Rendkívül szelid hatásánál fogva a *legérzékenyebb arcbőrűek* is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, pipere-szappangyáros *Miskolczon* Főraktár: **Debreczenben Kálnai Lipót** urnál. Ugyanott kitűnő gyermek szappanom és más mosdó szappanaim 20 fillértől felfelé kaphatók.

x **Kárpátok gyöngye.** Trecsén-Teplice fürdőből értesülünk, hogy az alaposan elrontott június után végre a pompás július meghozta a fürdővendégek nagy karavánját a jogosan „Kárpátok gyöngyének” nevezett híres fürdőhelyre. Többek között *Metternich-Sándor Paula* hercegnő is, ki tavaly ugyancsak ott töltötte nyári kuráját, odaérkezett, állandó látogatója a Siege igazgató által ügyesen vezetett színháznak is és egyáltalában nagyon lelkesült tisztelője *Trecsén-Teplicznek*. Ott valóban rendkívül jól érzi magát mindenki és *Heinrich dr.* fürdőigazgató szorgosan gondoskodik arról, hogy a fürdőközönség kitűnően érze magát és a legjobb szórakozásokban részesüljön. A thermaforrások száma nemrég egy újabbival szaporodott és valószínűleg a jövő évre eme új meleg forrásnál is szép fürdőpalota épül, mert a főidényben a különféle fürdőhelyiségek gyakran kicsinyeknek bizonyulnak a sok gyógyulást keresők befogadására.

* **Alföldy Károly** tánciskolájában a szünidei tanfolyam megkezdődött. Beiratkozásokat elfogad lakásán. Péterfia-utca 2. sz. sajtó ház.

SZÍNHÁZ és MŰVÉSZET.

— **(Makó Lajos társulata Orosházán.** A *debreczeni* színház új igazgatója, *Makó Lajos* augusztus hó 15-én nyitja meg jólszervezett társulatával az új oros-

házi színházat. A szintársulot augusztus hó 25-ig marad *Orosházán*, honnan *Debreczenbe* érkeve augusztus hó 26-án kezdik meg a téli idényt.

IRODALOM.

(**Vidékiek beköltözése Debreczenbe.**

A debreczeni irogáda egyik szerényen, csendben munkálkodó tagja, *Zoltai Lajos* ismét egy új értékes könyvet bocsátott ki, egy nagy lépéssel vivén előbbre *Debreczen* város történetének irodalmát. „*Vidékiek beköltözése Debreczenbe*” czimen adta ki legújabb összegyűjtött adatait *Zoltai Lajos*, „*Debreczen* város közönségének hálás tisztelettel és a város multja nagy szeretetével ajánlva.” Ez az ajánlás jellemzi legjobban a mi szorgalmas, tudós kollegánkat. Csakis a város multja iránt érzett mélyeseges szeretet sarkalhatja munkáinak megírásához, melyet példásan becsülni mi is megtanultunk, bár a jövő *Debreczen* fogja csak kellően megjutalmazni érte. Ez új műve azokkal a bevándorlottakkal foglalkozik, akik 1564—1640 között telepedtek meg *Debreczenben*, a szomszédos községekből. Kimerítő részletességgel ismerteti a telepedőket, a telepedés okait, körülményeit, elmondja, ki honnan jött *Debreczenbe*, a családok névsorával élénkítve leírásait. Az adatokat kísérő leírásai pedig egy buzgó, nagy szeretettől áthatott lélek megnyilatkozása. Az irány maga megkapó, finom lélekre vall és a mit elmond, oly érdekesen, oly intim vonásokkal felruházva mondja el, hogy a száraz történelmi tények gyönyörű mesékké alakulnak a tolla alatt. *Zoltai L.* érdemes művét a város könyvnyomdája adta ki és 50 filléért kapható minden könyvkereskedésben.

(**Dalok egy poéta-lányhoz.** *Szebenyei József*, lapunk munkatársa *Dalok egy poéta-lányhoz* czimen kötetben bocsátja ki legújabb válogatott verseit. A mű most van sajtó alatt és pár nap múlva már elkészül. A czimlapját *Gulyás Károly* rajztanár, kitűnő művész rajzolta és előreláthatólag nagy feltűnést fog kelteni, amennyiben a szép poéta-lány arcképe díszíti. Egyik sarokból egy kéz nyul ki, babérkoszorút helyezve a poéta-lány fejére, körötte pedig gyönyörű tollrajz nyomán lombok díszlenek. A szerző ezuttal felkéri mindazokat, akiknél gyűjtőiv van, hogy azokat e hó végéig juttassák hozzá, a „*Szabadság*” szerkesztősége czimen, hogy a példányok számát előre megállapíthassa.

TÁVIRATOK.

Széll Kálmán a királynál.

Ischl, július 25. *Széll Kálmán* miniszterelnök *Skerlecz Iván* báró titkárral tegnap este ideérkezett. Ugyazintén ideérkezett *Körber dr.* osztrák miniszterelnök is. — *Goluchowski gróf* ma délelőtt 10 órakor kihallgatáson volt a királynál. 11

órákor *Körber* miniszterelnök és 12 órákor *Széll Kálmán* miniszterelnök jelent meg ő Felségénél. Délutánra a miniszterek ő Felsége családi ebédjére hivatalosak.

A Hadik-huszárezred jubileuma.

Arad, július 25. (*Saját tudósítónktól.*) A Hadik-huszárezred holnapi jubileumára fényes előkészületeket tesznek. Ma érkezett meg az ezred kikindiai osztálya és több magasrangu katonai előkelőség. Az ünepségben a megye és a város hatóságai és az egész társadalom vesz részt. A megye alapítványt tett a jubileum emlékére.

A sajtókongresszus lakomája.

Bern, július 25. A nemzetközi sajtókongresszus alkalmából tegnap este közös lakomára ültek össze az olasz és a svájci sajtó képviselői, *Büchler dr.*, a *Bund* főszerkesztője, a svájci sajtó nevében az olasz kollegákat és Olaszországot élte. Az olasz sajtó nevében *Ferraris* mondott köszönetet, a ki beszédét, a melyben a svájci kollégákról és a svájci népről mint Olaszország barátairól emlékezett meg, Svájc életetésével fejezte be.

A szász trónörökös utja.

Ischl, július 25. (*Saját tudósítónktól.*) A szász trónörökös ma reggel 8 óra 15 perczkor *Münchenbe* utazott. Ő felsége a trónörökös szállására hajtattott, azután kikísérte a trónörököst a pályaudvarra, a hol melegen elbucszott tőle és kétszer megcsókolta. Ő felsége nagy rendjelekkel tüntette ki a trónörököst.

A kiegyezés ügye.

Bécs, július 25. (*Saját tudósítónktól.*) Tegnap a két miniszterelnök több ízben tárgyal *Ischlben*. Előbb külön; majd a felség jelenlétével koronatanács volt, melyen *Goluchowsky* is résztvett. A tanácskozások eredményéről pozitív hírek nincsenek, de beavatott körökben azt hiszik, hogy a koronatanács jelentékeny eredményekre jutott. A függőben levő politikai kérdéseken kívül, megállapított a két parlament őszi munkaprogramja is. *Goluchowsky* még ma elutazik.

A campanillet fölépitik.

Velence, július 25. A campanillet újra fölépitik. Három évet vesz igénybe és 3.000.000 lirába kerül.

REGÉNYCSARNOK.

A SZERELEM HATALMA.

Regény.

Irta: Jablonczay Kálmán.

VII.

Lóna.

(Folytatás)

42.

Azután a benszülöttek sokasága mind a burokhoz pártolnak. Ezt nem is lehet rossz néven venni. Hiszen ezek régebbi ösmerőseik nekik továbbá soha sem voltak zsarnokok kik az erő és tudomány fölényével magassabb hasznot követeltek volna a kiérdemelt szorgalomnál.

A mi partra szállásunkor folytak a legádázabb csaták a legnagyobb elkésredéssel.

Kitchener Lord angol fővezér azt az ígéretet tette az angol kormánynak, hogy rövid időn belül lánczra veri a zendülőket,

Transzvál nyugati határában Maribogó mellett táborozott Methuen lord vezegyes ezredével, mely lovasság, tüzérség és gyalogsággal együtt háromezeröttszáz főre rugott.

Az új transzport, melyel mi is megérkeztünk Methuen parancsnoksága alá

volt rendelve és leggyorsabban sorakoztunk a harcra készen álló Katonasághoz.

Nyugodtan táboroztunk egy egy erdővel sűrűn prémezett lapály elég egészséges terepén. A támadásnak, vagy meglepetésnek egy szikrájától sem kellett félnünk.

Előőrseink felderítő lovasságunk rajjai semmi nyugtalanító híreket nem hoztak.

Már parancsnokunk azt tervezte gondolatában, hogy jó lenne a pozíciót egy olyannal felelősebb hova jobban közeledik az általunk mindég kiesinek deklarált ellenség.

Eppen vacsoránkat osztogatták ki a tábori főző helyről midőn a fővezéri sátoránál álló trombitás riadót fújt.

Mindent eldobálva lázas sietséggel futottunk a esata rendbe honnan a további rendeletek fognak elhangzani.

Néhány percz mulva tudta minden angol katona, hogy a legnagyobb veszélybe jutottunk.

Delarey bur fővezér szintén a transzváli határmentén táborozott.

És ezt a mi kiküldött előőrseink nem tudták kiszimatolni.

Táborozó lapályunkat körül övező hegység csucsairól megszólaltak az ellenség golyó szóró ágyui.

(Folyt. köv.)

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Bűnügyi főtárgyalások.** A jövő héten a következő ügyekben tartatnak bűnügyi főtárgyalások: Hétfőn, július 28-án László Lajos ellen lopás büntetéseért. Noszaly István ellen m. kir. okirat hamisítás büntetéseért. Székér József és társa ellen lopás büntetéseért. — Kedden, július 29-én Kövér Lajos ellen hamis tanúzás büntetéseért. — Szerdán, július 30-án Kertész Ferencz ellen magánlaksértés büntetéseért. Ifj. Arany András ellen lopás büntetéseért. — Csütörtökön, július 31-én Turucz Lajos és társa ellen súlyos testi sértés büntetéseért. Rácsku Bálint és társa ellen gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségéért. — Augusztus hó 1-én, pénteken ítélethirdetések lesznek.

Uradalmi teavaj,

Gróf Deseffy uradalmából

naponta friss,

kilója 1.20., kapható:

Czeplédi és Poigárnál.

Eladási hirdetés.

Alulírott bérlő társaság ezennel közhírré teszi, hogy a Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező s a társaság által bérelt „Arany Bika” szálloda, vendéglői és kávéházi összes berendezések és felszerelések: **angol rézágalyak, ágyneműk, székek, szekrények, asztalok, szalon garnitúrák, szőnyegek, függönyök, tükrök, fogasok, a vendéglői felszerelés; a kávéházi berendezés: márvány asztalok székek, tükrök, pénztár, jégsekreányok,**

billiárd asztalok

szabad kézből akár csoportonként, akár darabonként az üzlet felosztása miatt rendkívül olcsó áron eladatnak.

Az eladó ingóságok leltára, valamint az eladási feltételek **Debreczenben** az „ARANY BIKÁ” szálloda irodai helyiségében bármikor megtekinthetők és megszerezhetők.

Kiadó lakás.

Bethlen utca 12 sz. alatti háznál egy . . .

négy szobás

utczai és egy

két szobás

udvari lakás mellék helyiségeivel kiadó.

Zacherlin

Kapható Debreczenben: Bán László, Csanak József, Csillag József, Csieső Lajos, Deutsch Lajos, Félégyházi János, Jósza és Jóna, Fritsch Károly, Ganovszky Lajos, Geréby Fülöp, Göczey István, Havas József, Hirsch Ferencz, Jánossy Béla, Klein Bernát, Krausz J. Bernát, Kohn H., Komlóssy Lajos, Kondor J. és fiai, Kontsek Géza, Kornhoffer József, Kovács Mihály, Lindenfeld J. Jenő, Lusztig Károly, Lusztig és Bán, Máyer József, Neumann és Weisz, Parti Ferencz, Riekl J. Zelmos, Ifj. Rózsa Lajos, Rosenfeld R., Rosenthal Dániél, Rosenthal Sándor, Róth Antal, Roth Ignác, Szent Királyi Tivadár, Tóth Kálmán, Térei J., Váray József. **B.-Ujfalu:** Ifj. Weiszberger Ignác. **Er-mihályfalva:** Lévay Vincze, Grósz Samu, Pollák Móríc. **H.-Böszörmény,** Gemeinbeck József. **H.-Nánás:** Slahta János. **H.-Szoboszló:** Körner Béla. **T.-Füred:** Kohn Jakab, Weiszmann József, Kiss Géza Ernő.

